

VIRIDIS ESTONIAN THIRIOLOGICAL SOCIETY ESTI LUIS

Kõigi loomade liikluseeskiri Ristumine peateega

Val Rajasaar

Ettekanne seminaril "Loomad ja maanteed Eestis, probleemid ja lahendused. Juhendi tutvustus." 12. mai 2010, Tallinn

VIRIDIS ESTONIAN THIRIOLOGICAL SOCIETY ESTI LUIS

Eesti maastike mitmekesisus ja elurikkus

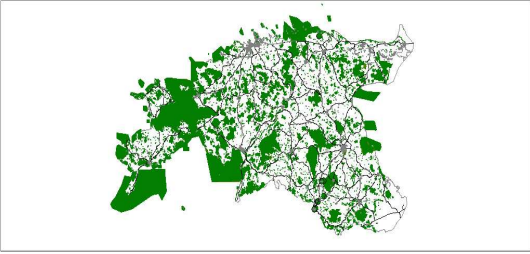
- Läänemeri ja Peipsi järv, paeklint
- Saarestik ja liigendatud rannajoon
- Jõed, luhad ja merelahed
- Sood, rabad ja põlismetsad
- Väga mosaikne maastik
- Inimese poolt mõistliku maakasutuse käigus loodud maastikud (pärandkultuurmaastikud)
- Paljude koosluste ja liikide leviala piiril
- Paljude liikide rändeteed ja peatuspaigad

Ettekanne seminaril "Loomad ja maanteed Eestis, probleemid ja lahendused. Juhendi tutvustus." 12. mai 2010, Tallinn

VIRIDIS ESTONIAN THIRIOLOGICAL SOCIETY ESTI LUIS

Kus me oleme Kaitsealad

Eestis on erakordselt palju loodusmaastikke

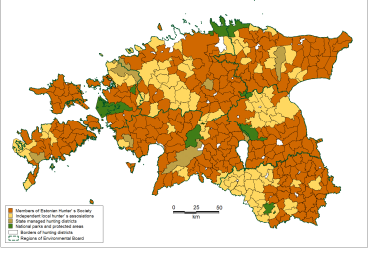

Ettekanne seminaril "Loomad ja maanteed Eestis, probleemid ja lahendused. Juhendi tutvustus." 12. mai 2010, Tallinn

VIRIDIS ESTONIAN THIRIOLOGICAL SOCIETY ESTI LUIS

Kus me oleme Jahialad

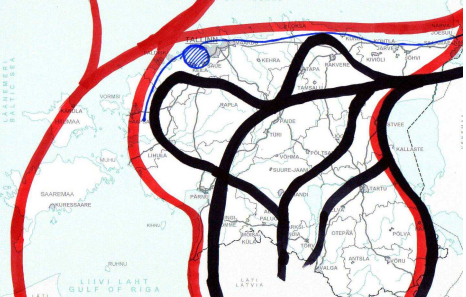
Eestis on erakordselt palju loodusmaastikke

Ettekanne seminaril "Loomad ja maanteed Eestis, probleemid ja lahendused. Juhendi tutvustus." 12. mai 2010, Tallinn

VIRIDIS ESTONIAN THIRIOLOGICAL SOCIETY ESTI LUIS

Kus me oleme Loomade rändeteed – rahvusvaheline vastutus

Ettekanne seminaril "Loomad ja maanteed Eestis, probleemid ja lahendused. Juhendi tutvustus." 12. mai 2010, Tallinn

VIRIDIS ESTONIAN THIRIOLOGICAL SOCIETY ESTI LUIS

Oskame elada koos loodusega

- Oskame ilmastikule sobivat riietust valida
- Oskame taluda pakast ja palavust
- Oskame mitte karta äikest ja oleme näinud virmalisi
- Oskame nautida tormi nii maal kui merel
- Oskame jahti pidada, kala püüda, metsa majandada
- Oskame vilja ja kariloomi kasvatada
- Oskame vahet teha söödavatel ja mürgistel taimedel, tunneme seeni
- Oskame suusatada, aerutada ja rabas mitte mülkasse kukkuda
- Oskame lõkke peal süüa teha ja telki oskame ka püsti panna
- Mõnigi oskab vikatiga niita, kirvega ahjupuid lõhkuda ja hobust rakendada
- Looduse tundmine, loodusariduse andmine, on tasapisi tõusuteel
- Looduse teemat kajastatakse meedias meeleldi
- Avalikkus on loodustundlik, valmis välja astuma looduse kaitseks
- Loodusfotograafia ja looduses liikumine on erakordselt populaarne tegevus
- **Mure: praegu iseseisvuv põlvkond jäi loodusaridusest ilma**

Ettekanne seminaril "Loomad ja maanteed Eestis, probleemid ja lahendused. Juhendi tutvustus." 12. mai 2010, Tallinn

Oskame elada koos loodusega

- Oskame talvistes oludes autot juhtida
- Meie autode talverehvides on naelad !!!
- Oskame autoakent jääst puhtaks kraapida

See on justnagu ise-enekest mõistetav igapähele

- Täpselt niisama hästi peame autojuhina või maanteedehitajana, liikluse planeerijana oskama arvestada loodusega
- Täpselt niisama ise-enekest mõistetav nagu jääne tee on igal hetkel võimalus kohtuda teed ületava metsloomaga
- Täpselt niisama targasti tuleb kavandada uusi maanteid ja kõiki muid rajatisi või arendusi, et need oleksid turvalised kõigile loomadele
- KÕIK LOOMAD = sealhulgas ka inimene

Ettekanne seminaril "Loomad ja maanteed Eestis, probleemid ja lahendused. Juhendi tutvustus." 12. mai 2010, Tallinn

Loomad teel

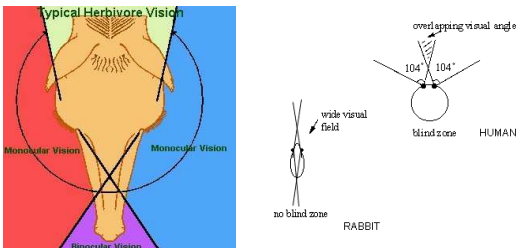
Kuu	Valgel ajal	Ehast koiduni
Jaanu	talilinnud, oravad	kakud
Veebruar	talilinnud, rebased, oravad	kakud, rebased, ilvesed
Märts	rändlinnud, oravad, rebased, kährikud	kakud, rebased, kährikud, ilvesed
Aprill	konnad ja maod, rändlinnud	kakud, siidid, kährikud
Mai	maod, linnud, põdramuulikad	konnad, metskurvitsad, oosorrid, siidid, jänesed, põdramuulikad
Juuni	noorlinnud, noored oravad jt. looma lapsed	konnad, metskurvitsad, oosorrid, siidid, jänesed, metskitsede talledega, metskitsede pulmaeag, noored rebased jt. loomalapsed
Juuli	noorlinnud jt. loomalapsed	konnad, metskurvitsad, oosorrid, siidid, jänesed, noored rebased jt. loomalapsed
August	noorlinnud jt. Loomalapsed, põtrade jooksuajal algus	konnad, kakud, siidid, metskitsed
September	maod, oravad, põdrad, hirved	konnad, kakud, siidid, põdrad, hirved
Oktoober	oravad, põdrad, hirved (jaht)	kakud, põdrad, hirved
November	talilinnud, oravad, põdrad, hirved (jaht)	kakud
Detsember	talilinnud, oravad	kakud

Ettekanne seminaril "Loomad ja maanteed Eestis, probleemid ja lahendused. Juhendi tutvustus." 12. mai 2010, Tallinn

Loomad teel

- Monokulaarne ja binokulaarne nägemine

Ettekanne seminaril "Loomad ja maanteed Eestis, probleemid ja lahendused. Juhendi tutvustus." 12. mai 2010, Tallinn

Loomad teel

- Lähen kui tahan, olen suur ka (põder)
- Lähen ainult kõige turvalisemat teed mööda (ka tagasi)
- Lähen igal juhul, kui teised on juba eespool (üle tee)
- Minust kiiremaid loomi (objekte) ei ole olemas
- Ühe silmaga vaatan, ei saa aru kaugusest
- Kui ei kuule ega haista, siis pole olemas
- Mida teab imik ekskavaatorist?
- Kui on pulmad, siis muu ei huvita
- Hoidke oma koerad ja kassid koduõuel
- Lähen kergesti paanikasse ja siis ei kontrolli ennast
- Ärge ehmatage mind, lubage mul rahulikuks jääda
- Ja üldse: vaadake ette ja natuke ka teeservadesse, hoidke pikivahet, ärge lobisege telefoniga ja keerake muusika vaiksemaks...

Ettekanne seminaril "Loomad ja maanteed Eestis, probleemid ja lahendused. Juhendi tutvustus." 12. mai 2010, Tallinn

Üldiselt ...

- Kes on peateel, kes kõrvalteel
  - kas peatee õiguse otsustab liikleja mass või intellekt
- Autoteede võrgustik on osa loomade liikumisteede võrgustikust, mis mõlemad on Eestis väga tihedad
  - autoteede võrk on neist radadest kõige noorem
- Kõigil liiklejail on võrdsed õigused vabaks liiklemiseks oma teedel, kuid noorem peab alluma vanemale
  - muutja peab arvestama muutmata, alati vastutab muutuste tekitaja
- Liigisisesed asjad jäägu liigisiselt klaarida
  - pole viisakas teisi liike oma asjadega häirida ega teiste asjusse sekkuda
- Vead maksavad kätte suuremal määral kui seda arvata osatakse, lisaks kohalikule ka rahvusvaheline vastutus
  - ettevaatuse printsiip alati, sest kõik pole kunagi täpselt ette teada
  - teavitustöö liiklejatele ja liikluse planeerijatele, valitsejatele ja meediale

Ettekanne seminaril "Loomad ja maanteed Eestis, probleemid ja lahendused. Juhendi tutvustus." 12. mai 2010, Tallinn